

תאריך עדכון : 04/2018

נשים ונשיות בחסידות
מס' הקורס : 30020/01
שם המרצה : ד"ר צ. קויפמן
סוג הקורס : הרצאה

שנת הלימודים : תשע"ט

סמסטר : א

היקף שעות : 1 ש"ש

אתר הקורס באינטרנט :

מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות):

ש"א הורודצקי טען כי החסידות העניקה לנשים 'שיוויון גמור בחיים הדתיים'. האומנם? האם ובמה שונה החסידות בהקשר זה מהתרבות בכלל ומהתרבות היהודית בת הזמן? הקורס יעסוק במקומן של נשים בתנועה החסידית: במציאות החברתית וההיסטורית, ובטקסטים הדרשניים והסיפוריים. נבחן באיזו מידה נכחו נשים בעולם החסידי: בריטואלים, במסורות, בתפילות וכדומה, והאם ובאיזו מידה ניתן לזהות איכויות נשיות בעולמה הרוחני של התנועה. נתמודד עם מגוון הטענות הקיימות במחקר בנושא זה, לצד היכרות בסיסית עם תיאוריות מגדר ככלי לבחינת המציאות הטקסטואלית והממשית.

- 1) רכישת כלים הרמנויטיים לעיון בטקסטים חסידיים: בדרשות ובסיפורים.
- 2) רכישת כלים מהתיאוריה המגדרית לקריאת טקסטים.
- 3) היכרות עם ספרות המחקר העוסקת בחסידות בכלל ובנשים בחסידות בפרט.

ב. **תוכן הקורס:** (רציונל, נושאים)

מהלך השיעורים: (שיטות ההוראה, שימוש בטכנולוגיה, מרצים אורחים)

שיטות הוראה: הרצאה, קריאה וניתוח טקסטים, דיון בכיתה

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים: (רשימה או טבלה כדוגמת המצ"ב)

מס' השיעור	נושא השיעור	קריאה נדרשת
1	נשים בחסידות- ראשית המחלוקת	שמואל אבא הורודצקי, <u>החסידות והחסידים</u> , תל אביב תשי"ג, כרך ד, עמ' סז-עא

<p>עדה רפפורט-אלברט, 'על הנשים בחסידות: ש"א הורודצקי ומסורת הבתולה מלודמיר', <u>צדיק ועדה: היבטים היסטוריים וחברתיים בחקר החסידות</u>, בעריכת דוד אסף, ירושלים תשס"א, עמ' 527-496, עמ' 509-496.</p>		
<p>דוד ביאל, 'קריאה פמיניסטית בטקסטים חסידיים', <u>הרימי בכח קולך, על קולות נשיים ופרשנות פמיניסטית בלימודי היהדות</u>, בעריכת רינה לזין מלמד, תל אביב 2001, עמ' 144-125</p> <p>Nehemia Polen, "Miriam's Dance: Radical Egalitarianism in Hasidic Thought," <i>Modern Judaism</i> 12 (1992), pp. 1-21</p>	<p>נשים בדרשה החסידית</p>	<p>2-3</p>
<p>Justin Jaron Lewis, <i>Imagining Holiness: Classic Hasidic Tales in Modern Times</i>, Montreal 2009, pp. 183-206</p> <p>Nathaniel Deutsch, <i>The Maiden of Ludmir: A Jewish Holy Woman and Her World</i>, Berkeley 2003</p> <p>Nehemia Polen, 'Rebbetzins, Wonder-Children, and the Emergence of the Dynastic Principle in Hasidism', Steven T. Katz (ed.), <i>The Shtetl: New Evaluations</i>, New York 2007, pp. 53-84</p>	<p>נשים בהנהגה החסידית</p>	<p>4-5</p>
<p>Marcin Wodziński, "The Question of Hasidic Sectarianism," in <i>Framing Jewish Culture, Boundaries and Representations</i>, ed. Simon J. Bronner, Oxford 2014, pp. 125-148</p> <p>Marcin Wodziński, "Women and Hasidism: A 'Non Sectarian' Perspective," <i>Jewish History</i> 27 (2013), pp. 399-434</p> <p>Rita M. Gross, <i>Feminism and Religion: An Introduction</i>, Boston 1996, pp. 67-71</p>	<p>החסידות כאחווה גברית</p>	<p>6</p>
<p>לוס איריגארי, <u>אני את אנחנו</u>, תל אביב 2004, עמ' 20-7, 49-36</p> <p>Naftali Loewenthal, "'Daughter/Wife of Hasid' or 'Hasidic Woman'," <i>Mada'ei ha-Yahadut</i> 40 (2000), pp. 8*-21*</p> <p>Tsippi Kauffman, "'Outside the Natural Order" – Temer'l, the Female Hasid', <i>Studia Judaica</i> 19 (2016), pp. 87-109</p>	<p>נשים כחסידות</p>	<p>7-9</p>

<p>Malka Shapiro, <i>The Rebbe's Daughter. Memoir of a Hasidic Childhood</i>, trans. with an introduction: Nehemia Polen, Philadelphia 2002, Introduction</p>		
<p>רבקה דביר גולדברג, 'קולו של מעין תת קרקעי- דמותה של אשה מבעד לסיפור החסידי', <u>מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי</u> כא (תשס"א), עמ' 44-27</p> <p>ציפי קויפמן, "לידה והולדה בחסידות: קריאות מגדריות", <u>מחקרי ירושלים בספרות עברית</u> כז (תשע"ד), עמ' 101-67</p> <p>Tsippi Kauffman, "The Hasidic Story - A Call for Narrative Religiosity," <i>The Journal of Jewish Thought and Philosophy</i> 22 (2014), pp. 101-126</p> <p>Tsippi Kauffman, "Two Tzaddikim, Two Women in Labor, and One Salvation: Reading Gender in a Hasidic Story", <i>Jewish Quarterly Review</i>, vol. 101, no.3 (summer 2011), pp. 420-438</p>	<p>הסיפור החסידי</p>	<p>10-11</p>
<p>Ada Rapoport-Albert, "The Emergence of a Female Constituency in Twentieth Century Habad Hasidism," in Ada Rapoport-Albert and David Assaf (eds.), <i>Yashan mi-penei hadash: mehkarim be-toledot Yehudei mizrah Eiropah ve-tarbutam, shai le-Imanu'el Etkes</i> (Jerusalem, 2009), pp. 1:7*-68* (English Section)</p> <p>Naftali Loewenthal, "Women and the Dialectic of Spirituality in Hasidism", in Immanuel Etkes et al. (eds.), <i>Be-ma'agelei hasidim: kovets mehkarim le-zikhro shel profesor Mordekhai Vilenski</i> (Jerusalem, 1999), pp. 7*-65* (English Section);</p>	<p>נשים בחב"ד</p>	<p>12</p>
<p>עמליה זיו, 'ג'ודית באטלר- צרות של מיגדר', בתוך: ניצה ינאי ואחרות (עורכות), <u>דרכים לחשיבה פמיניסטית: מבוא ללימודי מיגדר</u>, רעננה תשס"ח, עמ' 661-619</p> <p>Tsippi Kauffman, "Hasidic Performance: Establishing a Religious (non)Identity in the Tales about Rabbi Zusha of Annopol", <i>The Journal of Religion</i> 95,1, (2015), pp. 51-71</p>	<p>נשיות בחסידות</p>	<p>13-14</p>

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

חובות / דרישות / מטלות: נוכחות, השתתפות פעילה, מבחן

מרכיבי הציון הסופי (ציון מספרי / ציון עובר): 100% מבחן

ד. **ביבליוגרפיה:** (חובה/רשות) קריאת החובה והרשות לעיל בטבלה

ספרי הלימוד (textbooks) וספרי עזר נוספים:

חומר מחייב למבחנים: